

ת"פ 3739/01/16 - רשות המיסים, היחידה המשפטית אזור מרכז ותיקים מיוחדים נגד סלימאן אבו גאנם, אס.טי.אל ייצור ושיווק בע"מ

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 3739-01-16 רשות המיסים, היחידה המשפטית
אזור מרכז ותיקים מיוחדים נ' אבו גאנם ואח'

בפני	כבוד השופטת רבקה גלט
בעניין:	רשות המיסים, היחידה המשפטית אזור מרכז ותיקים מיוחדים
	ע"י ב"כ עו"ד ענברי
	נגד
	1. סלימאן אבו גאנם
	2. אס.טי.אל ייצור ושיווק בע"מ
	ע
המאשימה	ע"י ב"כ עו"ד מורג
	הנאשם

גזר דין

הנאשמים, שהם חברה בע"מ ובעליה, הורשעו על פי הודאתם בעבירות לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: החוק).

הנאשם 1 הורשע בסה"כ ב-39 עבירות של מסירת ידיעה או מסמך כוזבים במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק, וכן 39 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך בהתאם להוראת סעיף 38 לחוק, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק.

הנאשמת 2 הורשעה בסה"כ ב-11 עבירות של מסירת ידיעה או מסמך כוזבים במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק, וכן 11 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך בהתאם להוראת סעיף 38 לחוק, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק.

על פי כתב האישום, הנאשם היה רשום כעוסק מורשה בעל תיק פרטי, ובנוסף היה בעל המניות והמנהל הפעיל של הנאשמת. מכוח הוראות החוק, היה על הנאשמים להגיש למנהל מע"מ דו"חות תקופתיים, אך הם פעלו בכחש ובכזב והשתמשו בכל מרמה ותחבולה, תוך שליחת יד בכספי ציבור בשיטתיות. בשנים 2005-2008 ניכה הנאשם מס תשומות בתיקו הפרטי, ב-28 דו"חות תקופתיים, בלי שהיו לו מסמכים כלל בהתאם לסעיף 38 לחוק, וזאת במטרה להשתמט מתשלום מס, בהיקף של 1,243,278 ₪. במהלך החקירות נדרש הנאשם שוב ושוב להמציא למאשימה את חומרי הנהלת החשבונות של תיקו הפרטי, אולם לא עשה כן. בשנים 2008-2009 ניכו הנאשמים מס תשומות (בתיק החברה בע"מ) ב-11 דו"חות תקופתיים בלי שהיו להם מסמכים כלל בהתאם לסעיף 38 לחוק, וזאת במטרה להשתמט מתשלום מס, בהיקף של 900,945 ₪. במהלך החקירות נדרש הנאשם שוב ושוב להמציא למאשימה את חומרי הנהלת

החשבונות של הנאשמת, אולם לא עשה כן.

הודאת הנאשם באה לאחר שהושלמה פרשת ההוכחות ובטרם שלב הסיכומים.

בטיעוניה לעונש הפנתה התביעה לחומרתן של עבירות המס, שהן קלות ביותר לביצוע, היות שמערכת המס מושתתת על אמון בעוסקים. לפיכך, יש בעבירות כדי לפגוע בעיקרון השוויון בנשיאה בנטל המס, מעילה באמון על ידי גריפת כסף לכיס המשתמט, ופגיעה בתחרות העסקית ההוגנת. נטען כי בענייננו הפגיעה באינטרסים המוגנים חמורה במיוחד, נוכח קרן המס שנגבתה מן הקופה הציבורית, במשך 4 שנים בהן הגישו הנאשמים דו"חות כוזבים, לפיהם סכום מס העסקאות לתשלום היה בסכומים קרובים ביותר לסכום מס התשומות, כך שהנאשם שילם סכומים זעומים. נטען כי הנזק שנגרם למדינה הוא בגובה מס התשומות בסכום העולה על 2,000,000 ₪, ומדובר בריבוי עבירות שיטתי, ולא במעידה חד פעמית. עוד הפנתה התביעה לעובדה שעד היום, לא הסיר הנאשם את המחדל האזרחי. לדעת התביעה, מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-36 חודשי מאסר, ויש להטיל על הנאשם עונש מתאים במרכז המתחם, נוכח הצורך לקחת בחשבון את חלופי הזמן מאז העבירות. בנוסף יש להטיל קנס בסכום שינוע בין 5% ל-10% מסכום המחדל, העומד על סך 2,144,223 ₪. כיוון שהנאשמת אינה פעילה כיום, עתרה התביעה להטלת קנס סמלי עליה.

ב"כ הנאשם טען כי יש לשקול לקולא את הודאת הנאשם, והחיסכון בזמן השיפוט. נטען כי חל שיהיו רב בהגשת כתב האישום, מאחר שספרי החשבונות נתפסו אצל הנאשם עוד בשנת 2005, וחקירתו הראשונה היתה בשנת 2008. לאחר מכן, הנאשם נחקר שוב בשנים 2009 ו-2011, ועד להגשת כתב האישום חלפו 5 שנים נוספות, כך שבסופו של דבר, כתב האישום הוגש בחלוף 10 שנים ממועד העבירות. לדעת הנאשם יש בשיהיו הרב כדי למנוע הטלת מאסר בפועל, ובעניין זה הפנה לפסיקה. עוד טען ב"כ הנאשם כי הנאשם לא הורשע בעבר בעבירות דומות, ולגבי העבירות דנן, הביע חרטה. למעשה, הנאשם טוען כי לקח דמי תיווך בגובה ההפרש שבין הסכום שהוציא ללקוחותיו לבין החשבוניות שקיבל מקבלן המשנה שלו, וזו התועלת שהפיק מן העבירות. נטען כי אין זה מתקבל על הדעת שהנאשם הוציא חשבוניות בגין הסכומים הנטענים ולא היו לו כל תשומות, אלא הנכון הוא שהנאשם ניהל ספרים מסודרים ושילם את המס, עד שנגנבו הספרים, ולא עלה בידו לשחזר אותם. הנאשם אב ל-10 ילדים, נשוי בשנית, ועובד כנהג משאית שכיר. לנאשם חובות כבדים והוא מתגורר בשכירות. לנוכח מכלול הנסיבות, סבור הנאשם כי יש להטיל לכל היותר עונש קצר של מאסר בעבודות שרות וקנס סמלי. בסיום טיעונו לעונש ביקש ב"כ הנאשם כי בית המשפט יקבל תסקיר מטעם שרות המבחן, ויורה כי התסקיר יינתן בתוך תקופה של חודש חודשיים.

הנאשם בדברו האחרון ביקש סליחה, והביע חרטה על העבירות. הנאשם הפנה לכך שחלפו 10 שנים מאז העבירות והוא לא ביצע עבירות נוספות. לדבריו, כיום הא נשוי בשנית, מתגורר בנגב ומתקשה להתפרנס.

מתחם העונש ההולם

אין צורך להכביר מילים אודות חומרתן של עבירות המס, הפוגעות בערכי היסוד של חברה שוויונית והוגנת. ברע"פ 977/13 אודיז נ' מד"י (20.2.13) (להלן: עניין אודיז) נאמר:

בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס (רע"פ 4684/12 גחלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.6.2012); רע"פ 3434/09 הרפז נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.4.2009); רע"פ 10699/07 קובן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.1.2008)).

לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (רע"פ 674/13 ליטווק נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (28.1.2013); רע"פ 9742/11 רייך נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.2.2012); רע"פ 7310/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.2010)). עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתתפות עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי (רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.7.2012); רע"פ 8581/11 סטיון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.11.2011); רע"פ 3137/04 חג'ג' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), (18.4.2004)).

ואמנם, סקירה של מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בדרך כלל מטילים בתי המשפט עונשי מאסר משמעותיים.

נכון הדבר, במקרים מינוריים יותר, כשהיקף ניכור המס היה נמוך יחסית והנאשם הסיר את המחדלים (לפחות בחלקם), הסתפקו בתי המשפט לא פעם בעונשי מאסר קצרים, או אף, לריצוי בעבודות שירות, כפי שאירע בעניין אודיז הנ"ל (וכן ניתן לראות: רע"פ 7790/13 חיים נ' מד"י (20.11.13); רע"פ 1890/08 יגרמן נ' מד"י (12.10.08); ע"פ 54708-12-12 מט נ' מד"י (9.5.13)).

לעומת זאת, במקרים בהם סכומי המס שנוכה שלא כדין היו דומים לאלה שבמקרה דנן, מדיניות הענישה העקבית דורשת הטלת מאסר בפועל למשך פרק זמן משמעותי, כפי שעולה מהדוגמאות שלהלן:

ברע"פ 5064/14 נתשה נ' מד"י (12.7.15) הורשע הנאשם בעבירות של ניכור מס שלא כדין בהיקף של 1.7 מיליון ₪. בבית המשפט קמא הוטלו 22 חודשי מאסר וכן קנס בסך 120,000 ₪. הערעור לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון נדחה.

ברע"פ 1634/10 סופה שמירה בע"מ ואח' נ' מד"י (23.6.10) הורשעו הנאשמים בניכור מס תשומות שלא כדין, בהיקף של כ-847,000 ₪. על הנאשמים הוטל מאסר למשך 20 חודשים, ואילו על החברה הוטל קנס בסך מיליון ₪.

ברע"פ 372/17 ח'ורי נ' מד"י (18.1.17) הורשע הנאשם בניכור מס תשומות שלא כדין, בסכום כולל של 1,274,707 ₪, וכן השמטת הכנסות שסכום המס הנובע מהן היה בסך 31,000 ₪ לכל הפחות. העבירות בוצעו בשנים 2007-2008 וכתב האישום הוגש בשנת 2011. בית המשפט העליון אישר את העונש שהוטל בבית המשפט קמא והועמד על 12 חודשי מאסר בפועל וכן קנס בסך 60,000 ₪.

ברע"פ 7779/15 כץ בע"מ ואח' נ' מד"י (31.1.16) הורשעו הנאשמים בניכור מס תשומות על סמך חשבוניות פיקטיביות, בהיקף של 1,520,508 ₪, וכן מסירת דו"חות הכוללים ידיעות כוזבות. בבית המשפט קמא הוטלו על הנאשם 20 חודשי מאסר, ואילו על החברה הוטל קנס בסך 100,000 ₪. הערעור לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון נדחה.

ברע"פ 7863/04 עואוודה לבנין בע"מ נ' מד"י (27.9.04) הורשעו הנאשם והחברה שבבעלותו בעבירות של אי הגשת דו"ח תקופתי במועד, ניכור ביודעין של מס תשומות ללא חשבוניות, ועבירות מרמה. הנאשם הורשע מכוח אחריות מנהלים. סכומי החשבוניות הגיעו למיליוני שקלים. בבית המשפט קמא הוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר וקנס בסך 100,000 ₪ ואילו על החברה הוטל קנס בסך 500,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ברע"פ 3883/06 בשיר ר.מ לבנייה בע"מ נ' מד"י (29.11.06) הורשעו הנאשם והחברה שבבעלותו בניכור מס תשומות

שלא כדין, בסך 827,406 ₪. בבית משפט קמא הוטלו על הנאשם 15 חודשי מאסר וכן קנס בסך 25,000 ₪. הערעור על חומרת העונש נדחה בבית המשפט המחוזי ובבית המשפט העליון.

ברע"פ 2136/14 מוסא נ' מד"י (24.3.14) הורשע הנאשם בניכוי מס תשומות שלא כדין, בסך של 1,629,409 ₪. בבית המשפט קמא הוטלו 16 חודשי מאסר בפועל, וקנס בסך של 75,000 ₪. ערעור שהגיש לבית המשפט המחוזי נדחה וכן נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון.

ברע"פ 5442/14 חב' ינונה בע"מ נ' מד"י (4.9.14) הורשע הנאשם בניכוי מס שלא כדין בסך של 674,092 ₪. בבית משפט קמא הוטלו 18 חודשי מאסר בפועל, וכן קנס בסך 50,000 ₪. ערעורו על חומרת העונש התקבל, ועונש המאסר הופחת ל-14 חודשים. בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון, נדחתה.

ברע"פ 3963/16 שעבאן נ' מד"י (10.5.16), הורשע הנאשם בניכוי מס תשומות שלא כדין, בסך של 1,428,926 ₪. הנאשם היה נעדר עבר פלילי ואב ל-11 ילדים. המחדלים לא הוסרו. בבית המשפט קמא, הוטלו 11 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך של 50,000 ₪. בעת הדיון בערעורו על חומרת העונש נרצח אחיו במהלך פיגוע, ובשל כך הפחית בית המשפט המחוזי את העונש ל-9 חודשי מאסר בפועל. ערעורו לבית המשפט העליון נדחה.

בעפ"ג 39990-02-15 מודן נ' מד"י (12.5.15) הורשע הנאשם בעבירות של ניהול פנקסים כוזבים וניכוי מס תשומות, כשהיקף המס הגיע לסך 1,464,379 ₪. המדובר בעבירות בנסיבות מחמירות, נוכח הרשעה קודמת של הנאשם בעבירות דומות, בגינה ריצה מאסר. נקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירות נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר, והוטלו 21 חודשי מאסר. בערכאת הערעור נדונו ערעורים מטעם שני הצדדים בעניין העונש. בית המשפט המחוזי החליט להחמיר את העונש והעמידו על 30 חודשי מאסר.

בעניינינו, הנאשם ניכה מס תשומות בסכומים עצומים העולים על שני מיליון ₪, זאת במהלך פעילות עבריינית שיטתית על פני שנים. את העבירות ביצע הן בעצמו והן באמצעות החברה הנאשמת עמו, ובכך יש משנה חומרה.

היות שהנאשם בחר להודות בעבירות רק בשלב הסיכומים, היתה לבית המשפט ההזדמנות להתרשם מאופן התנהלותו והתנהלות החברה. הנאשם טען שנגנבו ממנו ספרי החשבונות, והעלה טענות מרחיקות לכת אודות היותו מאוים מצד משפחות שהיו קשורות למי שסיפק לו עבודות. לטענתו, אלמונים שפנה אליהם סירבו לסייע לו בשחזור העסקאות, ובכך ניסה להסביר את העדרם של ספרי חשבונות או תיעוד תקין להתנהלותו העסקית בידיו. ואולם, כל הטענות הללו נטענו בעלמא, בלשון רפה, וללא כל עוגן עובדתי. למעשה, הנאשם לא הצליח להראות כל התנהלות עסקית סבירה.

העבירות המדוברות בוצעו על פי הראיות במהלך השנים 2005-2008. בהתאם להלכה הפסוקה, מקום בו נידונים מקרים רבים שיש דמיון ביניהם, והעבירות בוצעו על פני זמן, באופן שיטתי, רשאי בית המשפט לראות אותם כמכלול, על פי מבחן הקשר ההדוק, ולקבוע מתחם עונש הולם אחד לכל האירועים (ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מד"י (17.3.16); דנ"פ 2999/16 מזרחי נ' מד"י (22.5.16). לדעתי, כך נכון לנהוג במקרה דנן.

לאור כל האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לעבירות נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם נושא על שכמו הרשעה קודמת יחידה, בעבירה של אלימות כלפי בת זוגו, משנת 2005, בגינה נדון לעונש מאסר על תנאי וצו מבחן. החברה לא הורשעה מעולם, ולפי טיעוני התביעה אינה פעילה כיום.

נטען כי הנאשם קשה יום, אב ל-11 ילדים, עובד כנהג משאית, בעל חובות כבדים אותם הוא משלם במסגרת הסדר עם מל"ל. בנוסף, הוטל עיקול על חשבונותיו וכיום הוא חייב מוגבל באמצעים לפי החלטת ראש ההוצל"פ. הנאשם נשוי בשנית ומתגורר עם בת זוגו בשכירות. מטעם ההגנה הוגשו מסמכים להוכחת הטענות.

כידוע, שיקול מרכזי בעת קביעת העונש המתאים לנאשם, במסגרת המתחם ההולם שנקבע, נוגע לשאלת הסרת המחדלים (רע"פ 5872/14 ירון נ' מד"י (2.10.14) ובעניינו, למרבה הצער, לא פעל הנאשם כלל להסרתם, ואף מסר לבית המשפט כי לא יהא בכוחו להסירם.

הנאשם טען כי יש לתת משקל מכריע לעובדה שחל שיהיו נכבד בהגשת כתב האישום. נטען כי בעוד שמועד תחילת החקירה היה בשנת 2005, משום מה עוכבה הגשת כתב האישום עד שנת 2016, ובכך נגרם לנאשם עינוי דין ממושך על פני כ-10 שנים. בטיעוניו, הפנה לפסקי דין שונים בהם ניתן לשיהוי משקל רב לקולא בעת מתן גזר הדין (ע"פ 8421/12 בן חיים נ' מד"י (4.2.13); ת.פ. 19002-08-15 מד"י נ' חיימוב (27.9.16); ת.פ. 44959-08-14 מד"י נ' רובינסון ואח' (13.7.16). ואמנם, במאגרי הפסיקה ניתן לאתר מקרים שבהם ניתן משקל לשיהוי בהגשת כתב האישום או לשיהוי בניהול המשפט, באופן שהוביל להקלה משמעותית בעונש, אך זאת לצד שיקולים נוספים לקולא, כגון הסרת המחדלים, או מאמצי שיקום.

לצד האמור, פעם אחר פעם הבהיר בית המשפט העליון כי לא בכל מקרה יש בטענת שיהוי כדי למנוע הטלת עונש מאסר. בעניין בן חיים הנ"ל נקבע כי בבוא בית המשפט לגזור את הדין לאחר שחל שיהוי, עליו לבחון את מכלול הנסיבות:

נקבע לא אחת על ידי בית משפט זה כי אין בהתמשכות הליכים עילה לביטולו של עונש אשר ראוי היה להשית על הנאשם לולא העיכוב בהליכים נגדו, אלא שיש להתחשב בכך, במסגרת גזר הדין, כשיקול להקלה בעונש. המשקל שניתן לשיקול השיהוי ייקבע בהתאם לנסיבות המקרה, לשיקולי הענישה האחרים ולקריטריונים שנקבעו בפסיקה (עניין מירום, עמ' 63 ו-67; עניין הורוביץ, עמ' 233 ; ע"פ 4735/03 צברי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] עמ' 7 (30.6.2003)).

בע"פ 2103/07 הורוביץ נ' מד"י (31.12.08) דובר בקבוצת נאשמים שהורשעו בעבירות מרמה ועבירות לפי חוק ניירות ערך, בהיקף נרחב ביותר, בחלופ 13 שנים ממועד ביצוע העבירות. באותו עניין נאמר:

במישור העונש יש מקום להתחשבות בחלופ הזמן ובהתארכות ההליכים, כל עוד לא צעדיו של הנאשם עצמו הם שגרמו אותם. היקף ההתחשבות בשיקול זה משתנה ממקרה למקרה בהתאם לנסיבות העניין ולשיקולים רלוונטיים. כך יש לבחון מהי סיבת התארכות ההליכים וכיצד התנהלו הצדדים במשפט. עוד יש להביא בחשבון את הנזק שנגרם לנאשם מעצם היותו עומד למשפט משך תקופה כה ארוכה, נזקים רגשיים, משפחתיים וממוניים שהביא עמו ההליך ואת היחס הראוי בין האינטרס הציבורי בניהול הליך ראוי ויעיל לבין אינטרסים ציבוריים אחרים שראוי שיבואו לידי ביטוי בגזירת העונש, גם אם נקודת האיזון בין האינטרסים השונים משתנה בשל חלופ הזמן. במקרים קיצוניים בהם מדובר בהתמשכות הליכים משמעותית שאין לה הצדקה סבירה, ובשים לב ליתר הנסיבות, יהא אכן מקום לפטור נאשם מעונש מאסר בפועל.

לא כל התארכות של ההליכים עולה כדי עינוי דין וממילא גם אינה מהווה בהכרח פגיעה בזכות למשפט הוגן. מדובר בעניין להערכה על רקע נסיבות העניין. מעבר לכך, במישור העקרוני, אנו סבורים כי גם מקום שההליכים התארכו אין משמעם של דברים כי אינטרס ההרתעה שבענישה מאבד את כל משקלו. כוחו נחלש, אך הוא לא חדל להתקיים. הנסיון מלמד כי בתיקים כלכליים מורכבים ורבי היקף, מעין זה הנוכחי, אורך לעיתים המשפט זמן רב יותר מתיקים אחרים, הן בשל היקפי החומר, הן בשל מורכבות השאלות. במצב דברים זה ברי כי ככל שההליך התנהל בקצב סביר, שומה על הצדדים להניח כהנחת יסוד כי גם אם בירור המשפט יארך זמן, ייגזר לנאשם, ככל שיורשע, העונש ההולם את מעשיו ועונה על תכליות הענישה. מבחינה זו יש ממש בדברי בית המשפט המחוזי כי גם על העבריינים בעבירות אלה לדעת כי העונש, גם אם יגיע באיחור - יגיע. משתובנה זו תהא ברורה, איננו סבורים כי תיפגע ההרתעה הגלומה בענישה. כמובן, גם עלינו מקובל כי ככל שאין התמשכות ההליכים רובצת לפתחו של הנאשם נחלש המשקל שראוי לתת לאינטרס ההרתעתי בגזירת הדין ויש להביא בחשבון את הפגיעה בנאשם שנאלץ להתגונן מפני האישומים נגדו משך שנים, כעונש אותו נשא כבר וצריך על כן להביא להקלה בעונשו

בדומה, בע"פ 6922/08 פלוני נ' מד"י (1.2.10) נאמר:

שאלה נפרדת היא מה הן התוצאות של שיהיו בהגשת כתב האישום. בנקודה זו התמונה מורכבת יותר. המעשה השיפוטי אינו מבוסס על תפיסה של "הכל או לא כלום". הוא מעשה מרכבה ואיזון עדין בין שיקולים שונים, תוך "תפירתם" למידותיו של המקרה. בפרט נכונים הם הדברים כאשר מדובר בגזירת העונש. גזירת העונש הינה מעשה אינדיבידואלי, שמוכרע על דרך של שכלול נסיבות המקרה ונתוניו הרלוונטיים של הנידון לאורם של שיקולים רחבים יותר ובשים לב למטרות הענישה (ע"פ 212/79 פלוני נ' מדינת ישראל פ"ד לד (2) 434, 421 (1979)). לפיכך, איני סבורה כי יש מקום לגישה גורפת הגורסת כי מקום שנפל שיהיו אצל התביעה יש לפטור הנאשם מעונש, או שיש לקבוע עמדה מקדמית גורפת לפיה אין להטיל עליו עונש של מאסר. בדומה איני סבורה גם כי יש מקום לנקודת מוצא הגורסת כי לשיהיו שנפל אצל רשויות התביעה, לא צריכה להיות כל השפעה על העונש".

ברוח זו, ברע"פ 1136/17 פרופיל אבטחה ואחזקה בע"מ נ' מד"י (28.3.17) אישר בית המשפט העליון את העונש שנגזר על הנאשמים, אשר משפטם התמשך על פני 7 שנים, ללא מתן משקל לחלוף הזמן. המדובר היה בניכוי מס תשומות בכזב, בסכומים של כשני מיליון ₪ על פני שנתיים. באותו עניין אושר המתחם ההולם שבין 20 ל-40 חודשי מאסר, והוטלו 20 חודשי מאסר וקנס בסך 150,000 ₪.

במקרה דנן, עולה כי לראשונה ביקרו חוקרי מע"מ אצל הנאשם בשנת 2005, אך העבירות מתייחסות לשנים 2005-2008, כך שמתקבלת על הדעת העובדה שהחקירה נוהלה בשנת 2009. מצד שני, לא הוסבר מה גרם לעיכוב משנת 2009 ועד שנת 2011, שאז בוצעו כמה פעולות חקירה נוספות, ובעיקר-לא ניתן הסבר המניח את הדעת לכך שמאז שנת 2011 ועד ינואר 2016, עוכבה הגשת כתב האישום. ב"כ התביעה הפנה לקושי שהתעורר בעקבות אי שיתוף פעולה מצד הנאשם, אשר נמנע מלהגיע לחקירה בשלבים מסוימים, ולא הציג כל ספרי חשבונות. לדעתי, אין בכל אלה כדי להסביר את התמשכות החקירה כפי שאירע. המסקנה היא כי החקירה התנהלה בעצלתיים, ומדובר בשיהיו משמעותי, גם אם לא הגיע לכדי 10 שנים כפי שטען הנאשם.

כתוצאה מן השיהוי נגרם כמובן עינוי דין לנאשם, אשר יש לבחון את השלכותיו. לאחר בחינת מכלול הנסיבות וחומרתן, דעתי היא כי העניין ראוי להתחשבות בעת גזירת הדין. עם זאת, בהתאם להלכה הפסוקה, ובשים לב להיקף העצום של סכומי המחדל, אשר הנאשם כלל לא החל לפעול להסרתם, אני סבורה שאין הצדקה להימנעות מהטלת מאסר בפועל, אלא יש להביא את גורם השיהוי לידי ביטוי בקביעת משך המאסר שיוטל.

לדעתי, אלמלא חל שיהוי משמעותי בהגשת כתב האישום, היה מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר במרכז המתחם שקבעתי, ונוכח השיהוי יש בדעתי להטיל עונש מקל יותר.

אציין כי בבואי לבחון את משקלה של טענת השיהוי, ולצד עינוי הדין, הנאשם לא הצביע על נזק ממשי שנגרם לו, במובן של פגיעה בתעסוקתו, או באופן התנהלותו, כתוצאה מן השיהוי.

עוד אזכיר כי הנאשם עתר לכך שבית המשפט יורה על מתן תסקיר מטעם שרות המבחן, ואולם במכלול הנסיבות, נוכח טיב האישומים וחומרתם, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, לא מצאתי לנכון לדחות את מתן גזר הדין לצורך עריכת תסקיר, מה שהיה מאריך עוד את עינוי הדין, למשך 7 חודשים לפחות, בשל העומס אצל שרות המבחן.

סופו של דבר, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 15 חודשי מאסר בפועל.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים משחרורו והתנאי הוא שלא יבצע אחת העבירות בהן הורשע.
- ג. קנס כספי בסך 100,000 ₪, או 150 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-50 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.1.19 ובכל 1 לחודש עוקב.

אני גוזרת על החברה קנס סמלי בסך 2,000 ₪ שישולמו עד יום 1.1.19.
זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ה' ניסן תשע"ח, 21 מרץ 2018, במעמד הצדדים.